

Göteborgs Universitet

Statsvetenskapliga Institutionen

Från det överordnande könet till de marginaliserade?

En experimentundersökning om frontlinjebyråkraters syn på bemötande av män som blivit utsatta för våld i nära relationer.

Elin Lundqvist

Examensarbete: 15hp
Program: Statsvetenskap
Nivå: Grundnivå
Termin: VT 2022
Handledare: Moa Frödin Gruneau
Ord: 11 372

Abstract

Män som utsätts för våld i nära relationer har svårt att acceptera sin offerstatus och det söker hjälp i mindre utsträckning än kvinnor. Forskning belyser att män känner sig dåligt bemötta av bland annat frontlinjebyråkrater. Tidigare forskning har fokuserat på patriarkala könsnormer och mäns narrativ, men det är bristande kunskap om kausalitet. Denna studie bidrar med kunskap om kausal effekt och studien introducerar dessutom en ny teoretisk förklaring som fokuserar på frontlinjebyråkraters förändring av praxis. Syftet var att med hjälp av ett experiment undersöka om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande. Experimentet identifierar ett kausalt samband, att frontlinjebyråkraters syn i studien är att kvinnliga brottsoffer bör prioriteras mer än manliga. Analysen tyder också på att frontlinjebyråkraters syn är att bemötande bör vara snarlikt oavsett brottsoffrets kön. Slutsatsen är att frontlinjebyråkraters syn är att manliga och kvinnliga brottsoffer bör få samma bemötande vid utsatthet för våld i nära relationer, men att utfallet kan bli olika om frontlinjebyråkrater tvingas prioritera olika fall.

Nyckelord: Våld i nära relationer, brottsoffrets kön, frontlinjebyråkrater, patriarkala könsnormer, street level bureaucracy och bemötande.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1. Vetenskapligt problem.....	4
1.2. Disposition.....	5
2. Teori och tidigare forskning.....	5
2.1. Street level bureaucracy.....	5
2.2. Patriarkala könsnormer.....	7
2.3. Street level bureaucracy och könsnormer tillsammans.....	8
2.4. Män som brottsoffer.....	9
3. Hypoteser.....	11
4. Metod.....	12
4.1. Val av metod.....	12
4.2. Design.....	13
4.3. Urval.....	14
4.4. Variabler.....	15
4.5. Behandling.....	16
4.6. Randomisering.....	17
4.7. Operationalisering.....	18
5. Etiska övervägande.....	21
6. Randomiseringskontroll.....	22
7. Resultat.....	23
7.1. Test av hypoteser.....	23
7.2. Test med kontrollvariabler.....	29
7.3. Validitet och reliabilitet.....	31
8. Diskussion och slutsats.....	31
9. Referenslista	35
10. Appendix.....	40
10.1.1 Enkät, Kontrollgrupp.....	40
10.1.2 Enkät, Experimentgrupp.....	43
10.2 Urval.....	46
10.3 Fiktiv text.....	46

1. Inledning

”*Min kropp är levande slagpåse*” (Henricsson, 2021, 4e maj), berättar en 35-årig man som utsatts för våld i nära relationer i flera år (Henricsson, 2021, 4e maj). Våld i nära relationer är ett samlingsbegrepp och inkluderar flera olika övergrepp. Dessa övergrepp är: fysisk, psykisk, ekonomiskt och sexuellt våld, försummelse, materiellt övergrepp. Detta inkluderar således våld från närstående så som barn, släktingar eller partner (Socialstyrelsen, 2021b). Brottet är ett uppmärksammat problem i Sverige och senast den 4 mars 2021 skickades en lagrådsremiss från regering till Lagrådet vars syfte var att förebygga brottet (Stenevi, 2021, 4 mars). Ett stort fokus har varit att skydda kvinnor mot mäns våld (Roks, u.å.), regeringen skriver bland annat:

” *Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet*” (Regeringen, 2016, 21 december).

Sverige ligger i framkant med jämställdhet (NCK, 2021) och som ovan nämnt jobbar regeringen med att förhindra våld i nära relationer (Lagrådsremiss, 2021). År 2021 anmälde 13.000 män över 18 år att de blivit misshandlade av en bekant, varav 45% av de hade en relation till gärningspersonen. Sedan 2017 har 11 män dött på grund av dödligt våld i nära relationer (Brå, 2022). Trots att det är många som utsätts för våld i nära relationer är forskningen bristande gällande hur myndigheter bemöter brottsoffren.

1.1 Vetenskapligt problem

Det är ett stort mörkertal inom våld i nära relationer, enligt statistik är det en av fyra som anmäler brottet (Polisen, 2020). I Sverige är *mäns våld mot kvinnor* uppmärksammat och det finns tydlig information om var kvinnor ska vända sig för att få hjälp (Socialstyrelsen, 2021a; Socialstyrelsen, 2021b), men informationen är bristande för män. Om män inte får information om var de ska vända sig blir det genast problematiskt att hjälpa dem.

Studier belyser allvaret med våld i nära relationer då konsekvenser kan bli att brottsoffrets säkerhet står på spel och fysisk och psykisk ohälsa kan förekomma (NCK, u.å.). Dessa konsekvenser belyser vikten av att få bra hjälp och bemötande som brottsoffer (Nybergh, Enander & Krantz, 2016). Forskning påpekar problematiken som män möter, både av vänner, familj, samhälle och myndigheter när de blivit utsatta för våld i nära relationer. Männens

upplever att de inte får bra bemötande och att deras maskulinitet inskränks (Migliaccio, 2001; Migliaccio, 2002; Machado, Hines & Matos, 2016; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Nybergh, Enander & Krantz, 2016) vilket skulle kunna vara orsaken till att män inte söker hjälp i samma utsträckning som kvinnor. Vilket gör det utomvetenskapligt relevant att undersöka.

Att patriarkala könsnormer påverkar synen på män som offer är omtalat. Forskare menar på att könsnormerna beskriver män som gärningspersoner och kvinnor som brottsoffer (Burcar, 2014, s.113-115). Om teorin om patriarkala könsnormer gifter sig samman med street level bureaucracy teorin kan konsekvenserna bli att män som brottsoffer stigmatiseras. Tillsammans kan teorierna orsaka att frontlinjebyråkraters praxis ändras så att män får sämre bemötande eller bortprioriteras.

Forskning menar på att män *känner sig* dåligt bemötta, men *blir* männen faktiskt det? Syftet¹ är att med hjälp av ett experiment undersöka om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande. Studien bidrar både inom det sociologiska och statsvetenskapliga forskningsfältet. Tidigare forskning har främst fokuserat på mäns narrativ. Denna studie bidrar med kunskap om kausalitet och fokuserar istället på om frontlinjebyråkrater anser att manliga och kvinnliga brottsoffer bör bemötas och prioriteras olika. För att få kunskap om orsak och verkan är det lämpligt med en experimentell studie, vilket det finns avsaknad av. Experiment kan förklara varför män upplever frontlinjebyråkraters bemötande är dåligt, vilket i sin tur kan förklarar varför de är mindre benägna att anmäla. Fallet testas i Sverige då det inte finns många tidigare studier där. Bidraget till de sociologiska samt statsvetenskapliga forskningsfälten och den experimentella utformningen gör denna studie inomvetenskaplig relevant.

Med detta som bakgrund och utifrån syftet att identifiera kausalitet om mäns narrativ ställs följande frågeställning: *Påverkar brottsoffrets kön frontlinjebyråkraternas bemötande vid våld i nära relationer i Sverige?*

1.2 Disposition

¹ Syftet är inte att på något sätt underminera kvinnors offerstatus eller att påstå att de inte är utsatta. Kvinnor är mer utsatta enligt statistik och det är ett allvarligt problem. Det är alltså inte meningen att förminska kvinnors utsatthet, förtryck eller på något sätt förminska allvaret i mäns våld mot kvinnor.

Först beskrivs två teorier² och tidigare forskning³ som studien tar avstamp ifrån för att sedan presentera studiens fyra hypoteser. Därefter beskrivs metodvalet, studiens utformning och sedan diskuteras de etiska överväganden som gjorts. Därefter kontrolleras randomiseringen och hypoteserna testas. Resultatet presenteras, studiens validitet och reliabiliteten beskrivs för att till sist komma fram till en diskussion och slutsats.

2. Teori och tidigare forskning

2.1 Street level bureaucracy

Street level bureaucracy (SLB) är en teori som grundades av Michael Lipsky. Teorin menar på att frontlinjebyråkrater jobbar under press vilket skapar konsekvenser för de som söker hjälp hos myndigheter. Frontlinjebyråkrater är offentligt anställda som jobbar med bemötande av medborgare, exempelvis socialarbetare (Ekström, 2016, s.61). Det finns olika benämningar för offentligt anställda, denna studie kommer att benämna de som frontlinjebyråkrater, vilket grundades av Bo Rothstein (Rothstein, 1994).

Pressen som frontlinjebyråkrater utsätts för beror på att det är en stor efterfrågan på dem. Frontlinjebyråkrater bemöter medborgare med olika behov dagligen, vilket kräver olika mycket tid. SLB teorin menar på att det egentligen inte finns tillräckligt med resurser för att tillgodose alla medborgare och deras behov, vilket då skapar en press för frontlinjebyråkrater. Medborgare kan dessvärre inte vända sig någon annanstans för att få den hjälp som frontlinjebyråkrater erbjuder, vilket skapar en hög belastning för frontlinjebyråkraterna. Frontlinjebyråkraterna jobbar alltså under stor press för att hinna hjälpa och tillgodose medborgares behov (Cooper, Sornalingan & O'Donnell, 2015; Ellis, Davis & Rummery, 1999; Ekström, 2016, s.61-63; Lipsky 1980, s.30- 32).

Press och brist på resurser kan leda till konsekvensen av att frontlinjebyråkrater förändrar deras praxis för att hinna hjälpa medborgare. Det kan skapas "*kategoriseringar*" och "*standardiserad hjälp*", vilket innebär att alla medborgare får samma hjälp, trots att de har olika behov. Exempelvis får då brottsoffer inte hjälp på en individuell nivå och den hjälp som

² Teoridelen och tidigare forskning är till viss del taget från min tidigare inlämningsuppgift, PM2, Elin Lundqvist.

³ Tidigare forskning avgränsas och fokuserar endast på mäns perspektiv. I det bästa av alla världar hade tidigare forskning fokuserat både på män och kvinnors perspektiv. På grund av tidsram och resurs var det dessvärre en avgränsning som behövde tas.

faktiskt efterfrågas. Dock får frontlinjebyråkrater mer tid och utrymme till att hjälpa alla då tidsbristen minskar när medborgare får samma hjälp oavsett behov (Ekström, 2016, s.61-63; Cooper, Sornalingan & O'Donell, 2015; Ellis, Davis & Rummery, 1999; Lipsky 1980, s.59-60).

En annan konsekvens som kan bli är så kallad ”*creaming*”, vilket innebär att frontlinjebyråkrater tenderar till att hjälpa de som är lättast att hjälpa. Vilka fall som är lättast varierar. Prioritering av fall kan bero på att somliga är mindre tidskrävande, men det kan också bero på frontlinjebyråkraternas preferenser och värderingar. Det kan innebära att frontlinjebyråkraterna prioriterar fall där de anser att personen förtjänar mer hjälp än en annan (Ekström, 2016, s.61-63; Lipsky 1980, s.107-110).

Ekström (2017) hävdar att Sverige komplicerar det för frontlinjebyråkrater då lagstiftningen ger dem handlingsutrymme som behövs, men samtidigt minskar Socialstyrelsen det genom regler. Forskaren menar också att brottsoffer har olika förutsättningar för att få hjälp. Om brottsoffret har god ekonomi och exempelvis har möjlighet att skaffa ett nytt hem ökar chansen för brottsoffret att få hjälp. Detta, enligt forskaren, beror på att fallet blir mindre komplicerat vilket är mindre tidskrävande och lättare för frontlinjebyråkrater att hjälpa vilket kan göra att brottsoffret prioriteras. Ekström (2017) menar också att geografin spelar roll då somliga städer har mer efterfrågan och mindre resurser än andra. Frontlinjebyråkraternas förändring av praxis kan minska klyftan mellan efterfrågan och tillgång till resurser, vilket underlättar för dem. Dock resulterar det i konsekvenser för medborgare, där somliga bortprioriteras och andra får inte den hjälp som de behöver (Ekström, 2017). Kategoriseringar, standardiserad hjälp och creaming är alltså tre sätt som kan underlätta för frontlinjebyråkrater, men skapar negativa konsekvenser för medborgare då det kan resultera i sämre bemötande och bortprioriteringar (Ekström, 2016, s.61-63; Cooper, Sornalingan & O'Donell, 2015; Ellis, Davis & Rummery, 1999; Ekström, 2017).

2.2 Patriarkala könsnormer

Patriarkala könsnormer är oskrivna regler från förr som beskrev hur män och kvinnor skulle vara (Cislaghi & Heise, 2020). Män skulle beskydda familjen, ta hand om hushållet ekonomiskt men skulle även vara dominanta och kontrollerande. Kvinnor skulle vårda familjen, stanna hemma och sköta hushållet. Män ansågs som det starka och överordnade könet medan kvinnor var svaga (Ozaki & Otis, 2017; Tonsing & Tonsing, 2019). Kvinnor fick inte vara självständiga

eller på något sätt underminera mannen, exempelvis tjäna mer pengar. Detta resulterade i strukturer som gjorde att män slog kvinnor för att behålla sin status och makt (Tonsing & Tonsing, 2019).

Synen från förr genomsyrar dagens samhälle till viss del, mannen ses som det överordnade könet och kvinnan det svagare (Kumar, 2012). Forskning menar bland annat att patriarkala könsnormer påverkar synen på offerstatus, då männen i regel framställs som de som slår medan kvinnor blir slagna. De patriarkala könsnormerna genomsyrar välfärden på så vis att mäns offerstatus ofta stigmatiseras, dels av männen själva, men också av myndigheter och samhällen i vissa länder (Douglas & Hines, 2011; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Migliaccio, 2001; Kumar, 2012).

Exempelvis grundade Nils Christie (1986) en teori som förklarar vem som är det idealiska offret och vilken gärningsperson som utsätter offret, vilket går att knyta an till de patriarkala könsnormerna. Idealiska offret beskrivs som en svag och respektabel kvinna som inte kan klandras medan gärningspersonen är en stor och ond man. Ett idealiskt brottsoffer betyder inte vem som är det *lämpligaste* offret, utan vem som får mest legitimitet som brottsoffer och sympati av samhället. Christie menar även att det sällan är det idealiska offret som faktiskt är det verkliga offret (Christie, 1986, s.47-48). Teorin menar precis som de patriarkala könsnormerna att män är starka och kvinnor är svaga vilken kan resultera i ifrågasättande kring mäns offerstatus (Douglas & Hines, 2011; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Migliaccio, 2001; Kumar, 2012; Ozaki & Otis, 2017; Tonsing & Tonsing, 2019; Hynes et al., 2015).

2.3 Street level bureaucracy och könsnormer tillsammans

Om SLB teorin och de patriarkala könsnormerna gifter sig samman kan de skapa en påverkan på hur frontlinjebyråkrater bemöter män som brottsoffer för våld i nära relationer. Som tidigare nämnt kan frontlinjebyråkraterna skapa egen praxis när det är för stor efterfrågan och brist på resurser. Deras praxis kan formas utifrån egna värderingar och preferenser vilket kan skapa problematik vid bemötande (Ekström, 2017) med brottsoffer ifall frontlinjebyråkraters värderingar genomsyras av de patriarkala könsnormerna. Det kan resultera i att män som brottsoffer blir ifrågasatta eller inte får tillräcklig hjälp. SLB teorin menar, som tidigare nämnt, att frontlinjebyråkrater kan prioritera bort svårare fall (Ekström, 2017), vilket skulle kunna vara män som brottsoffer. Män ses inte som idealiska offer och de ska vara starka enligt

könsnormerna (Douglas & Hines, 2011; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Migliaccio, 2001; Kumar, 2012) vilket kan komplicera processen att hjälpa dem. SLB och patriarkala könsnormer kan därmed resultera i att manliga brottsoffer stigmatiseras.

Sammanfattningsvis kan bortprioritering bero på att frontlinjebyråkraterna anser att männen är i mindre behov av hjälp eller att männen anses som svårare fall. Frontlinjebyråkraters värderingar och preferenser kan också orsaka att män får sämre bemötande på grund av de patriarkala könsnormerna som menar på att män är de som slår kvinnor, inte tvärtom. Det kan även skapas kategoriseringar och standardiserad hjälp, vilket då kan orsaka att männen inte får den hjälp de egentligen behöver vilket kan skapa känsla av ett dåligt bemötande.

Om denna experimentella studie skulle indikera på ett kausalt samband, där män faktiskt får sämre bemötande av frontlinjebyråkrater kan dessa två teorier tillsammans ses som en förklarande faktor. Vilket kan ge oss en förståelse varför män upplever att de blir dåligt bemötta och därmed inte söker hjälp.

2.4 Män som brottsoffer

Det är ett faktum att män söker hjälp i mindre utsträckning än kvinnor vid utsatthet för våld i nära relationer. Forskning menar att det beror på flera faktorer, men ett återkommande argument är de patriarkala könsnormerna, behovet av att framstå som maskulin samt upprätthålla sin könsroll (Douglas & Hines, 2011; Migliaccio, 2001; Migliaccio, 2002; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Nybergh, Enander & Krantz, 2016; Burcar, 2014, s.113,125; Kumar, 2012).

Migliaccios (2001) intervjuade män i USA som utsatts för våld i nära relationer. Forskaren kom fram till att maskulinitet var en stor anledning till att män inte sökte hjälp, då de inte ville framstå som svaga eller mindre maskulina. Nybergh, Enander och Krantz (2016) intervjustudie i Sverige påvisade också att risken av att inskränka deras maskulinitet orsakade att de inte sökte hjälp. Ett flertal av kvinnorna använde verbalt våld mot männen där de bland annat sa att de inte var maskulina (Nybergh, Enander & Krantz, 2016). I Portugal gjordes en statistisk studie som också bekräftar synen på att maskulinitet är en stor orsak till att män som utsätts för våld i nära relationer inte söker hjälp (Machado, Hines & Matos, 2016). Nybergh (2013) gjorde en litteraturöversikt där forskaren granskade intervjuer, enkäter och statistiska undersökningar om kvinnors våld mot män i Sverige, USA och Storbritannien. Forskaren kom fram till att män inte

söker hjälp för att de har lågt förtroende för myndigheter och rättsväsendet (Nybergh, 2013). Män har under en längre tid setts som det överordnade könet vilket orsakat att deras offerstatus stigmatiseras vilket kan vara bidragande faktor till att män inte söker hjälp (Kumar, 2012; Migliaccio, 2001; Migliaccio, 2002; Tsui, Cheung & Leung, 2010).

Tsui, Cheung och Leung (2010) menar dock på att det är fler faktorer som påverkar. Forskarnas enkätstudie i USA kom fram till fem huvudsakliga faktorer som gjorde att män inte söker hjälp. Den första var att majoriteten av information för brottsoffren för våld i nära relationer är främst för kvinnor, var de ska söka och hur de kan få hjälp. Den andra var att män kände sig generade och skämdes över händelserna. De skämdes så pass att vissa menade på att det var deras egna fel att de blivit slagna. Vilket leder till den tredje, förnekelse. En del män vill inte erkänna att de blivit slagna utan förminskar händelserna. Den fjärde anledningen, stigmatiseringen, männen är rädda för att bli stigmatiserade då de menar på att de inte skulle bli sedda som offer, speciellt inte av polisen. Sista anledningen, rädsla, där de var rädda att ses som mindre maskulina eller framstå som svaga (Tsui, Cheung & Leung, 2010). Nybergh, Enander och Krantz (2016) menar dock i sin intervjustudie att det är mer komplext än så, då män ibland slår tillbaka vilket automatiskt förminskar deras offerstatus. Heber (2012) gjorde en intervjustudie i Sverige där forskaren kom fram till att män utsätter andra för våld vilket kan vara en bidragande faktor till varför de själva blir slagna, vilket gör att de har svårt att acceptera offerstatusen (Heber, 2012, s.179-182, 191).

Män som gärningsperson och kvinna som brottsoffer har till viss del normaliserats (Burcar, 2014:113-115), vilket komplicerar det för manliga brottsoffer. Forskarna menar att det är väldigt viktigt att uppmärksamma problematiken som män möter samt att myndigheter och samhället behöver mer utbildning inom detta område, så att män inte blir ifrågasatta eller bemötta dåligt (Douglas & Hines, 2011; Douglas & Hines, 2012; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Migliaccio, 2001). De menar att det är viktigt att bemöta med omsorg, respekt, trygghet och få brottsoffren att inte känna sig ifrågasatta, i synnerhet när de själva berättar att de använt våld (Nybergh, Enander & Krantz, 2016).

Forskning uppmärksammar de hindren som män möter när de väl söker hjälp och de menar på att det dåliga bemötandet kan bero på patriarkala könsnormerna som genomsyrar välfärden (Migliaccio, 2001; Migliaccio, 2002; Machado, Hines & Matos, 2016; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Nybergh, Enander & Krantz, 2016). Douglas och Hines (2012) gjorde en enkätstudie blandat med intervjuer i USA där de kom fram till att män inte får bra bemötande av

myndigheter (Douglas & Hines, 2012). Hines och Douglas (2009) menar på att rättssystem och socialtjänster har svårt att bemöta manliga brottsoffer, bland annat på grund av bristande kunskap. Forskarna hävda också att män som blivit allvarligt utsatta inte har fått den hjälp de behöver och att en del blir bortsedda. Forskarna hade tidigare gjort en enkätstudie där 67% av männen som sökt hjälp i USA var missnöjda medan 95% kvinnorna var väldigt nöjda. En intervjustudie i Sverige menade också på att män får mindre hjälp än kvinnor av myndigheter och organisationer vid utsatthet för våld i nära relationer (Brå, 2009).

Några av männen berättade om deras motgångar i en intervjustudie, där polisen bland annat hade skrattat och inte trott på dem, polisen hade dessutom vägrat att skriva en rapport om det trots att kvinnan hade erkänt. En advokat hade sagt till en av männen att mannen själv ska sluta vara svag och säga till sin partner att sluta. Socialarbetare hade bemött dåligt och ifrågasatt om de verkligen hade blivit slagna. Sjukhus ifrågasatte också männen som kom dit med skador och trodde inte på dem (Migliaccio, 2001; Douglas & Hines, 2012). En annan man som ringde en jour för att få hjälp berättar:

“They didn’t really listen to what I said. They assumed that all abusers are men and said that I must accept that I was the abuser. They ridiculed me for not leaving my wife, ignoring the issues about what I would need to do to protect my 6 children and care for them.”(Douglas & Hines, 2012, s.9).

Tidigare forskning beskriver mäns narrativ av våld i nära relationer, hur de stigmatiseras, orsaker till att de inte anmäler och vad för bemötande samt hjälp de får när de väl söker. Flertalet studier har gjorts bland annat i USA, Storbritannien, Portugal och Sverige där narrativ undersöks med hjälp av intervjuer, enkäter och statistiska undersökningar. Männens offerstatus ifrågasätts av dem själva, vänner, samhället, poliser, advokater, domare och socialarbetare. Forskningen belyser att de patriarkala könsnormerna och normaliseringen av att se män som gärningspersoner gör det problematiskt att bemöta och hjälpa männen bra (Douglas & Hines, 2011; Douglas & Hines, 2012; Migliaccio, 2001; Migliaccio, 2002; Nybergh, Enander & Krantz, 2016; Hines & Douglas, 2009; Tsui, Cheung & Leung, 2010; Machado, Hines & Matos, 2016; Nybergh, 2013).

3. Hypoteser

Utifrån tidigare forskning vet vi (1) att män är mindre benägna att söka hjälp (2) vilket kan grundas i rädsla att anses som mindre maskulina och (3) att de känner sig dåligt bemötta och ifrågasatta av bland annat frontlinjebyråkrater. Det vi inte vet är om männens upplevelser faktiskt stämmer, alltså om frontlinjebyråkrater faktiskt bemöter män dåligt, vilket gör det relevant att undersöka om brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraternas bemötande vid våld i nära relationer i Sverige.

För att få en förståelse om det är ett kausalt samband mellan manliga brottsoffer och dåligt bemötande av frontlinjebyråkrater är det lämpligt att göra en experimentell studie. Med ett experiment kan vi analysera orsak och verkan och få förståelse om mäns upplevelser överensstämmer med verkligheten. Med detta som bakgrund och de två teorier som studien tar avstamp från formas fyra hypoteser:

Hypotes 1: Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att prioritera offer som utsatts för våld i nära relationer.

Hypotes 2: Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att bemöta med omsorg och respekt för offer som utsatts för våld i nära relationer.

Hypotes 3: Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att ge ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet för offer som utsatts för våld i nära relationer.

Hypotes 4: Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att det kommer vara svårt att få en bra kommunikation

4. Metod

4.1 Val av metod

Studier som analyserats brottsoffrets upplevelser av bemötande från myndigheter har främst använt sig av intervjuer (Migliaccio 2001; Migliaccio, 2002; Nybergh, Enander & Krantz, 2016; Burcar, 2014; Brå, 2019; Heber, 2012; Douglas & Hines, 2012) och några enkätstudier (Douglas & Hines, 2011; Douglas & Hines, 2012; Tsui, Cheung & Leung, 2010) men inga experimentella studier, vilket denna studie kommer att göra. En fördel med experimentell design är att det är en bra metod för att undersöka om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande. Då den oberoende variabeln,

brottsoffrets kön, går att manipulera och isolera kan man få kunskap om orsak och verkan i studien (Esaiasson, 2017, s.338-339; Teorell & Svensson, 2007, s.74-75).

Studien utformas som ett surveyexperiment vilket baseras på enkätundersökning (Esaiasson, 2017, s.340) där respondenterna först får läsa en fiktiv text som baseras på tre tidningsartiklar. Texten för kontroll- och experimentgrupp är identiska men den oberoende variabeln *brottsoffrets kön* skiljer sig, där kontrollgruppen får information om ett kvinnligt brottsoffer medan experimentgruppen får information om ett manligt brottsoffer. Nackdelen med enkätundersökningar är att det lätt blir en del bortfall av analysenheter (Teorell & Svensson, 2007, s.91), vilket innebär att det kan bli svårt att generalisera resultatet. Emellertid bygger experimentet på att identifiera kausalitet.

Respondenterna randomiseras in i två grupper; kontroll- och experimentgrupp. Experimentgruppen utsätts för behandlingen ”man” och kontrollgruppen för ”kvinna”, vilket görs för att jämföra om behandlingen haft effekt. För att grupperna ska bli lika randomiseras respondenterna vilket gör att grupperna blir lika, bortsett från behandlingen. Detta gör att behandlingen kan kontrolleras då det endast är den oberoende variabeln, brottsoffrets kön, som varierar och skiljer sig mellan grupperna, vilket är viktigt för den interna validiteten. Är grupperna inte homogena blir det komplicerat att indikera på kausala samband (Teorell & Svensson, 2007, s.84; Esaiasson, 2017, s.348).

4.2 Design

Experimentet genomförs endast en gång, det görs ingen kontroll innan eller efter experimentet är utfört. Denna studie använder sig alltså av endast-efterdesign för att respondenternas svar inte ska påverkas (Teorell & Svensson, 2007, s.75-77). Bristen med endast-efterdesign är att det inte går att kontrollera om manipulationen faktiskt har den effekt som resulterats. Dock riskeras respondenternas svar påverkas av en efter-före design då respondenterna hade behövt svara i två omgångar och risken är då att studiens syfte och experiment synliggjorts vilket kan resultera i att respondenterna svarar efter hur det bör vara och inte vad de själva tycker. Fördelen med endast-efterdesign är att det endast behövs en datainsamling, är mindre tidskrävande och respondenters svar riskeras inte att påverkas (Esaiasson, 2017, s.344-345). Därav gjordes en avvägning i studien och det bestämdes att göra endast-efterdesignen så att respondenterna inte skulle påverkas. Vilket val som än hade gjorts hade det funnits brister.

Enkätundersökning utformas på webbsidan Qualtrics. Enkäten utformas utifrån att den ska vara lätt och inte ta för lång tid att besvaras. Först presenteras studien med kort information, därefter en fiktiv tidningsartikel och sedan ställs påståenden som motsvarar den beroende variabeln och till sist kommer tre frågor för att kontrollera att randomiseringen har blivit lyckad. Detta gör att enkäten är kort och koncist vilket minskar risken att respondenter avslutar enkäten innan besvarat alla frågor (Esaiasson et al., 2017, s.249). För att leva upp till informationskravet framgår syftet med enkätundersökningen, samt att undersökningen är anonym och att resultatet endast används för forskning.⁴

4.3 Urval

För att rekrytera frontlinjebyråkrater till att delta i enkätundersökningen delades enkäten på Facebook, då det var svårt att rekrytera dem på annat sätt.⁵ Då det finns många frontlinjebyråkrater smalnas studien av och undersöker socionomer och de som utbildas till det. Motiveringen till att avgränsa till socionomer är att de ofta jobbar med att bemöta människor som behöver hjälp samt socionomutbildningen ger dig bred kunskap om hur samhället och människor fungerar (Saco, 2021). Studien riktar sig mot svenska frontlinjebyråkrater då fallet är Sverige.

I den bästa utav världar hade studien använt sig av ett slumpmässigt urval för att öka generaliserbarheten (Esaiasson, 2017, s.171) men på grund av tidsramen valdes det att göra ett *självselektionsurval*. Respondenter får därmed själva välja om de vill delta genom att jag delar enkäten på nätet. Med detta urval är det svårt att generalisera vilket är en brist, men det är effektivt vid prövande av hypoteser om orsak och verkan (Esaiasson, 2017, s.189-190).

Enkäten delades på Facebook, där den publicerades på min privata sida och i två större grupper för socionomer och tre mindre grupper för socionomstudenter. Utöver det delades enkäten även av 7st privatpersoner och den publicerades i två större grupper där det finns socionomer och socionomstudenter, men det är inte dess målgrupp. Administratörer i grupperna "Socionomer" och "Socionomer abroad" kontaktades för att få godkännande till att publicera enkäten. I grupperna "Socionomer VT2021", "Socionomer HT2021" och "Socionomer HT2019"

⁴ Se appendix 10.1.1 Enkät kontrollgrupp och 10.1.2 Enkät Experimentgrupp, för se exakt vilken information som delgavs.

⁵ Se appendix 10.2. Urval, där två rekryteringsprocesser som gjordes innan beskrivs, men bland annat på grund av bristande intresse valdes rekryteringen att göras på Facebook.

publicerade administratörerna enkäten för samtliga grupper. Jag publicerade inlägget i "Pink room" och "Girls Only" i hopp om att få in mer respondenter då det dessvärre var lågt svarsantal. Administratörer för gruppen "Socionomnätverket" kontaktades också, men jag fick dessvärre inget svar.

Genom att publicera enkäten på Facebook och i flera grupper nåddes både yrkesverksamma och studenter. Detta resulterade till respondenter i blandade åldrar, kön, yrkesverksamma och studenter. För att kontrollera om respondenten är yrkesverksam eller inte ställs det som en fråga i slutet där det går att välja alternativ om respondenten, studerar, jobbar som socionom eller inget av det. Därmed går det också att ta bort respondenter som inte har med undersökningen att göra.

Urvalet har dock en brist då det inte går att göra om den på exakt samma sätt för att bekräfta resultatet, då respondenterna är rekryterade via Facebook och svaren är anonyma. Det går därför inte att säkerställa att resultaten skulle bli desamma om den skulle göras på nytt då nya respondenter skulle behöva rekryteras.

4.4 Variabler

I denna studie är *brottsoffrets kön* den oberoende variabeln som påverkar den beroende variabeln, vilket är *frontlinjebyråkraters bemötande*.

Efter en randomisering ska grupperna vara homogena så att det enda som skiljer sig i studien är den oberoende variabeln. Det behöver inte finnas med kontrollvariabler men jag har valt att ha med det ifall att randomiseringen inte blir lyckad för att då kunna kontrollera att variablerna inte påverkat analysen. Variablerna som kommer kontrollera randomiseringen är kön, åldersgrupp och sysselsättning.

Kön motiveras genom att manliga och kvinnliga respondenter kan ha olika syn på offerstatus. För att återigen ta hänsyn till de patriarkala könsnormerna kan det skapa en uppfattning om hur kön bör vara, exempelvis att kvinnor är offer och män är gärningsperson, inte vice versa (Burcar, 2014, s.113-115). Män har svårt att acceptera sin egen offerstatus, men även andra mäns offerstatus (Douglas & Hines, 2011; Migliaccio, 2001). Det skulle kunna resultera i att manliga respondenter som får läsa om ett manligt offer kan förneka dennes offerstatus och därmed anse att bemötande inte är så viktigt. Det finns biologiska teorier som menar att kvinnor

föds med mer moral och empati (Gilligan, 1988) vilket kan göra att kvinnliga respondenter ger legitimitet till båda brottsoffer och anser att bra bemötande är väldigt viktigt. Därav är det viktigt med denna kontrollfråga, det problematiska är dock att majoriteten av socionomer är kvinnor (UKÄ, 2019).

Ålder är en faktor som också kan påverka då äldre generationen är uppväxt under en tid där patriarkala könsnormer genomsyra välfärden mer än nu, samt att det är under de senaste åren som mäns offerstatus uppmärksammas (Burcar Alm, 2005). Detta skulle kunna orsaka att äldre personer har svårare att acceptera manliga kontra kvinnliga brottsoffer.

Sysselsättning innebär om respondenten är yrkesverksam socionom, går socionomutbildning eller inget av det. Denna fråga ställs för att kunna kontrollera att andra som inte tillhör målgruppen ska ingå i undersökningen. Dessutom är det väsentligt att ha med frågan då de som är yrkesverksamma har en annan erfarenhet och därmed kanske annorlunda syn än de som utbildas till socionomer.

4.5 Behandling

Först får både kontroll- och experimentgrupp läsa en artikel som handlar om en person som blivit utsatt för våld i nära relation. Det som skiljer texterna åt är i att kontrollgruppen läser de om ett kvinnligt brottsoffer och i experimentgruppen läser de om ett manligt. Den oberoende variabeln isoleras och operationaliseras därmed genom variationen av att antingen benämna ett manligt eller kvinnligt brottsoffer.

Texten är fiktiv och formuleras för att likna en tidningsartikel. För att öka liknelsen av en riktigt artikel och uppfattas trovärdig baseras texten på tre tidningsartiklar från Expressen (Nordblad, 2020, 5 september; Johansson, 2007, 13 feburari; Carlsson, 2021, 17 juni). Namnen på gärningsperson och brottsoffer är dock påhittade. Se tabell 1, där båda texter presenteras.⁶

Därefter ställs påståenden som respondenten får ta ställning till. För att urskilja tydligare skillnader är skalan 1-9, där 1 är instämmer inte alls och 9 är instämmer helt och hållet. Påståendena refereras antingen till "*Amanda*" eller "*Fredrik*", och namnet nämns i varje

⁶ Se appendix, 10.3 Fiktiv text, för att se vilka artiklar som användes.

påstående för att det ska vara tydligt vem brottsoffret är. Utöver den oberoende variabeln, brottsoffrets kön, är enkäterna identiska.

Utmaningen är att formulera en text som inte skapar kraftiga reaktioner hos respondenterna. Detta är för att jag inte vill att brottsoffret ska ses ett självklart offer som behöver hjälp direkt samtidigt som det tydligt ska vara ett offer. Texten behöver därmed vara neutral, där våld beskrivs men inte i den utsträckning att brottsoffret exempelvis behöver åka till sjukhus. Det är önskvärt att texten skapar minimala reaktioner hos respondenterna så att de funderar kring hur allvarligt det är och utifrån egna värderingar och preferenser tar ställning till påståendena som ställs. Om texten inte är neutral finns det en risk att respondenterna antingen ”instämmer helt och hållet” eller ”instämmer inte alls” på varje påstående som ställs vilket kan resultera i ett nollvärde som betyder att den oberoende variabeln inte har en effekt på den beroende variabeln. För att kunna mäta om brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters bemötande behöver texten därför vara neutral så att det går att tyda skillnader.

Tabell 1.

Publicerad 7 augusti 2021

Knuffades ut från lägenheten

35-åriga Fredrik har under flera år levt tillsammans med sin fru Amanda. Det var i juni som de började bråka i lägenheten när Fredrik inte orkade gå upp ur sängen och göra frukost åt Amanda och då bestämde hon sig för att ta till våld. Fredrik fick slag, blev spottad i ansiktet och sen knuffades ut från lägenheten.

Publicerad 7 augusti 2021

Knuffades ut från lägenheten

35-åriga Fredrik har under flera år levt tillsammans med sin fru Amanda. Det var i juni som de började bråka i lägenheten när Amanda inte orkade gå upp ur sängen och göra frukost åt Fredrik och då bestämde han sig för att ta till våld. Amanda fick slag, blev spottad i ansiktet och sen knuffades ut från lägenheten.

4.6 Randomisering

För att mäta med ett experiment om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande vid våld i nära relationer, behöver respondenterna fördelas in i grupper. Respondenterna blir slumpmässigt tilldelade en enkät för antingen experiment eller kontrollgrupp. Den slumpmässiga indelningen av respondenter utförs genom Qualtrics

randomiserings funktion. Genom att randomisera respondenter går det att anta att resultatet beror på behandlingen och inte av gruppskillnader, därför är randomisering ett viktigt verktyg vid experiment. En lyckad randomisering innebär att grupperna är homogena och det enda som skiljer sig är själva behandlingen (Esaiasson, 2017, s.324; Teorell & Svensson; 2007, s.75), brottsoffrets kön.

Kontrollfrågorna som ställs i slutet av undersökningen har som huvudsyfte att säkerställa att randomiseringen blivit lyckad och grupperna då är homogena. Om det skulle finnas lite skillnader i grupperna trots randomiseringen går det att använda frågorna som kontrollvariabler, för att se så att skillnaderna inte har påverkat resultatet. Som tidigare nämnt är dessa variabler kön, sysselsättning och ålder.

4.7 Operationalisering

Då tidigare forskning menar att män bemöts annorlunda genom att antingen bli ifrågasatta, få dåligt bemötande eller nekad hjälp kommer den beroende variabeln operationaliseras och preciseras till (1) *prioritering*, (2) *bemötande med omsorg och respekt*, (3) *bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet* och (4) *det kommer vara svårt att få en bra kommunikation*. Bemötande är ett brett begrepp och därför preciseras det till fyra olika operationella definitioner. Dessa tre definitioner är enligt teori och tidigare forskning saker som problematiserar hjälp för manliga brottsoffer. Enligt SLB teorin kan brottsoffer (1) bortprioriteras och enligt tidigare forskning finns det tendens till att ifrågasätta män som söker hjälp istället för att (2) bemöta de med omsorg och respekt, och detta kan resultera i att män inte känner (3) trygghet eller säkerhet. SLB menar också att brottsoffer bortprioriteras då de (4) anses som svårare fall vilket gör det svårt att hjälpa dem. Dessa fyra delar representerar och tydliggör vad begreppet bemötande innebär. Detta gör att den teoretiska definitionen och operationella definitionen överensstämmer samt att begreppsvaliditeten är god vilket gör att systematiska fel undviks i mätningarna (Teorell & Svensson, 2007, s.55-58).

För att mäta de beroende variablerna ställs påståenden som respondenten får ta ställning till efter att ha läst en text om en gärningsperson som utsatt ett brottsoffer för våld i nära relationer. Som tidigare nämnt är texterna identiska bortsett från att namnen på gärningsperson och brottsoffer skiljer sig åt. Den oberoende variabeln *brottsoffrets kön* operationaliseras till *man* och *kvinn*a som därefter operationaliseras till *Fredrik* och *Amanda*. Kontrollgruppen får läsa

om en gärningsperson som heter *Fredrik* och ett brottsoffer som heter *Amanda*, medan experimentgruppen får läsa om en gärningsperson som heter *Amanda* och ett brottsoffer som heter *Fredrik*. Namnen varierar för att kunna mäta om *brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters bemötande*, och för lätthetens skulle byts namnen på brottsoffer och gärningsperson plats. Variationen av namnen representerar därmed den oberoende variabeln brottsoffrets kön.

Därefter ställs påståendena, vilket representerar den beroende variabeln bemötande. Respondenten får ta ställning till påståenden genom att kryssa ruta i en skala på 1-9, där 1 innebär att respondenten *instämmer inte alls* och 9 innebär *instämmer helt och hållet*. Följande påståenden som mäts ställs:

- (1) *X behöver prioriteras*
- (2) *X behöver bemötas med omsorg och respekt*
- (3) *X behöver ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet*
- (4) *Det kommer vara svårt att få en bra kommunikation med X*

Frågorna tar avstamp från samtyckesfrågor då de vanligtvis uppfattas som positiva samt enkla att besvara, det är också ett vanligt sätt att utforma enkäter på. Nackdelen med denna typ är dock att det kan skapa en tendens hos respondenten väljer samma val för samtliga frågor (SurveyMonkey, u.å.) därför görs det en bredare skala som är ömsesidigt uteslutande. Skalan som mäts kallas ordinalskala. Ordinalskalor används för att kunna rangordna (Teorell & Svensson, 2007, s.360-361; Esaiasson, et al., 2017, s.107-108), vilket kan ge oss förståelse om frontlinjebyråkraternas syn är att kvinnliga brottsoffer är behov av bättre bemötande än manliga. Det blir därmed en rangordning mellan manligt och kvinnligt brottsoffer. Det viktiga med en ordinalskala är värdena i skalorna är samma så det går att rangordna. Nackdelen med denna typ av skala är att det inte går att mäta hur stor skillnad det är mellan skalorna (Teorell & Svensson, 2007, s.360-361; Esaiasson, et al., 2017, s.107-108), exempelvis kan vi inte se hur många dagar ett brottsoffer bör prioriteras framför det andra utan vi kan bara se vilket brottsoffer som bör prioriteras. Skala 1-9 valdes för att det ska finnas värden som är ömsesidigt uteslutande och ett neutralt. Då beroende variablerna mäts i skalor behöver de inte kodas om, dock säkerställs det att skalorna har samma betydelse i Stata, det vill säga att 1 betyder ”instämmer inte alls” och 9 är ”instämmer helt och hållet i alla skalor”.

Den oberoende variabeln och de beroende variablerna analyseras sinsemellan i bivariata regressionsanalyser (Teorell & Svensson, 2007, s.159-160) för att se om det finns ett kausalt samband mellan *brottsoffrets kön* och *frontlinjebyråkraters bemötande*. Om randomiseringen inte blivit lyckad görs det även en multivariat regressionsanalys mellan den oberoende-, beroende och kontrollvariabler. Detta är för att säkerställa så att kontrollvariablerna inte påverkar resultatet (Teorell & Svensson, 2007, s.159-160). Genom att använda regressionsanalyser går det att se om värdena är signifikanta eller inte. Detta innebär att vi kan få kunskap om det samband som visas beror på slumpen eller inte. Om värdet är signifikant betyder det att resultatet inte beror på slumpen utan det går mest troligt att se i samhället (Esaiasson, et al., 2017, s.394) vilket i denna studie innebär att det går att se hos socionomer. Om p-värdet (signifikansvärdet) är <0.001 tolkas det som att slumpen orsakar resultatet i ett fall av hundra (Esaiasson et al., 2017, s.394). Dock är det svårt att generalisera i denna studie på grund av metoden, urvalet som använts samt att studien har lågt antal analysenheter kontra hur många det finns i fallet Sverige.

Regressionsanalyserna och randomiseringskontrollen görs i programmet Stata, vilket är ett statistiskt program som används vid analyser och datahantering (Stathelp, u.å. a). För att kunna mäta variablerna i Stata behöver de kodas om till siffror för att därefter göra randomiseringskontroll och regressionsanalyser. Därav kodas den oberoende variabeln samt kontrollvariablerna (kön, sysselsättning och åldersgrupp) om tillföljande:

Behandling:	Kontrollgrupp → 0	Experimentgrupp → 1
Kön:	Kvinnor → 0 Vill inte ange/annat → 2	Män → 1
Sysselsättning:	Socionomutbildning → 0	Socionom → 1
Åldersgrupp:	18-25år → 1 36-45år → 3 56-65år → 5	26-35år → 2 46-55år → 4 65år + → 6

Socionom (kod: 1) inkluderas följande: ”Färdigutbildad socionom”, ”Har jobbat som socionom i ett år”, ” Har jobbat som socionom mellan 2-5år”, ” Har jobbat som socionom mellan 5-10år”, ” Har jobbat som socionom i mer än 10år”. Alla samlas in till en kod för att lättare läsa av i

Stata. Det delas inte upp till flera olika koder som med ålder, då det relevanta är om respondenten är socionom eller går utbildning. De respondenter som valde ”Inget ovanstående” sållades bort.

5. Etiska överväganden

Det finns många etiska övervägande vid utförande av en experimentstudie då meningen med denna typ av studie är att undersöka om det går att manipulera respondenterna, vilket inte är etiskt korrekt (Teorell & Svensson 2007, s.19-20). Det finns fyra forskningsetiska principer som ska tas i hänsyn; informationskrav, samtyckeskrav, konfidentialitetskrav och nyttjandekrav; vid genomförande av studier där det krävs deltagande från respondenter, detta är för att de ska vara medvetna om vad de deltar i. Detta innebär att först och främst ska syftens studie förklaras, det ska även framgå att deltagandet är frivilligt och att de kan lämna studien om respondenten ångrar sig. Det ska framgå hur personuppgifter hanteras och att resultatet endast används för forskningsändamål (Vetenskapsrådet, 2002).

Dessa principer är problematiska i denna studie då det först och främst är ett experiment, vilket innebär att studiens exakta syfte inte bör berättas, då det kan orsaka att respondenter besvarar enkäten annorlunda än vad de egentligen tycker. För det andra så är själva enkäten kort vilket gör att dessa krav hålls korta för att bibehålla studiens längd på ca 2 minuter. Detta ledde till att informationen om syftet förklarades kort. Delgivandet av respondenten ges genom att gå vidare till nästa fråga. Det går att avsluta undersökningen när som helst ifall respondenten ångrar sitt deltagande. Kontaktinformation till mig finns på Facebook⁷. De fyra etiska kraven har tagits till hänsyn, dock är det en kort text i enkäten som beskriver det. I den bästa utav alla världar hade de etiska kraven beskrivits mer, men det skapar problematik då enkäten hade blivit rätt mycket längre vilket inte hade varit i proportion till resterande av enkäten.

Ett annat etiskt övervägande är risken att framställa frontlinjebyråkrater som något negativt eller att dra för generella slutsatser. Då hypoteserna är att brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters bemötande vid våld i nära relationer kan det framställas som att frontlinjebyråkrater inte bryr sig om män i samma utsträckning som kvinnor, vilket jag inte

⁷ För exakt se vilken information som gavs, se appendix 10.1.1 Enkät Kontrollgrupp eller 10.1.1 Enkät Experimentgrupp

menar. Syfte är inte att mena på att frontlinjebyråkrater är dåliga. Om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande är det viktigt att ta till hänsyn att det finns påverkande faktorer, som jag tidigare nämnt kan det vara att SLB teorin och patriarkala könsnormer gifter sig samman. Det behöver alltså inte vara frontlinjebyråkraters avsikt att bemöta män sämre eller bortprioritera utan det kan ske undermedvetet.

Män framställs tydligt som offer i studien, men inte kvinnor vilket kan skapa reaktioner då kvinnor är väldigt utsatta vilket är allvarligt. Dock avgränsas studien och endast fokuserar på män då det inte finns utrymme att undersöka båda kön. Jag anser att kvinnors utsatthet också måste uppmärksammas mer och att det är väldigt allvarligt, men dessvärre var det en avgränsning som behövdes i min studie. I studien kan det tolkas som att jag menar att kvinnor endast är gärningspersoner vilket inte är med avsikt, men då undersökningen bygger främst på tidigare forskning som studerat där kvinnor slår män är den information som delges i denna studie. Meningen är inte att förminska kvinnors utsatthet och problematik.

6. Randomiseringskontroll

Enkäten publicerades den 25/04/2022 och var öppen för respondenter fram till den 02/05/2022. Under denna tid deltog sammanlagt 146 respondenter, varav 50st var ofullständiga vilket innebar att respondenter valt att avsluta undersökningen. Av det 96st svar som var fullständiga var det 23st respondenter som varken var socionomer eller gick socionomutbildning. Detta resulterar i 73 respondenters svar som undersöks i studien. I tabell nedan presenteras fördelningen mellan grupperna och medelvärdena.

Tabell 2. Kontroll av randomisering med hjälp av medelvärden

	<i>Kön</i>	<i>Sysselsättning</i>	<i>Ålder</i>	<i>Antal respondenter</i>
<i>Kontroll</i>	.1470588	.4705882	2.176471	34
<i>Experiment</i>	.1794872	.5384615	2.205128	39

Vid första ögonkast går det att se en del skillnader mellan grupperna, bland annat att experimentgruppen har högre medelvärden. Kön och sysselsättning är det mest variation mellan men ålder är hyfsat lik. Detta indikerar på att grupperna inte är helt homogena, men samtidigt är det inte jättestora skillnader. Variationen hos grupperna kan orsakats av att det var fler respondenter från början, men på grund av vissa respondenter valde att avsluta enkäten och att några selekterades bort på grund av att de inte tillhörde målgruppen, resulterade det i färre respondenter och ojämn fördelning. Det kan därmed orsakat att grupperna fått lite mer variation när den ofullständig och orelevant data togs bort. Detta är en tydlig brist i undersökningen då enkäter dessvärre får en del bortfall och när den delas på sociala medier kan vem som helst delta. Eftersom det finns vissa skillnader mellan grupperna kommer jag att göra en regressionsanalys med kontrollvariablerna för att vara på säkra sidan att randomiseringen inte påverkat.

7. Resultat

Efter att respondenterna har randomiserats, läst identiska texter förutom namnen på gärningsperson och brottsoffer, tagit ställning till påståenden och besvarat frågor har data samlats och nu ska den analyseras genom att testa de fyra hypoteser som tidigare ställts. För att undersöka om det finns ett samband mellan offrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande görs först fyra bivariat regressionsanalyser för att därefter kontrollera med en multivariat regressionsanalys (Esaiasson, 2017, s.391-395).

P-värdet, interceptet och b-koefficienten kommer analyseras då det ger oss information om värdet är signifikant, vilket värde kvinnliga brottsoffer har och skillnaden för manliga brottsoffer. Ett signifikantvärde innebär att resultatet mest troligt inte beror på slumpen (Esaiasson, 2017, s.392-394) vilket i detta fall innebär att resultatet skulle kunna ses hos socionomer generellt om värdet är signifikant. Dock går det inte att generalisera för mycket utifrån experiment och på grund av det urval som gjorts, vilket innebär att om det är signifikanta värden *indikerar* det på att sambandet också skulle kunna ses hos socionomer. Interceptet är det värde som är om den oberoende variabeln är 0 (Esaiasson, 2017, s.392) vilket i denna studie innebär att interceptet är det skattade värdet när det är en kvinna som är brottsoffer. B-koefficienten förklarar hur värdet varierar när den oberoende variabeln förändras (Esaiasson, 2017, s.393) alltså hur mycket värdet förändras när brottsoffrets är en man istället.

7.1 Test av hypoteser

Test av hypotes 1: *Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att prioritera offer som utsatts för våld i nära relationer.*

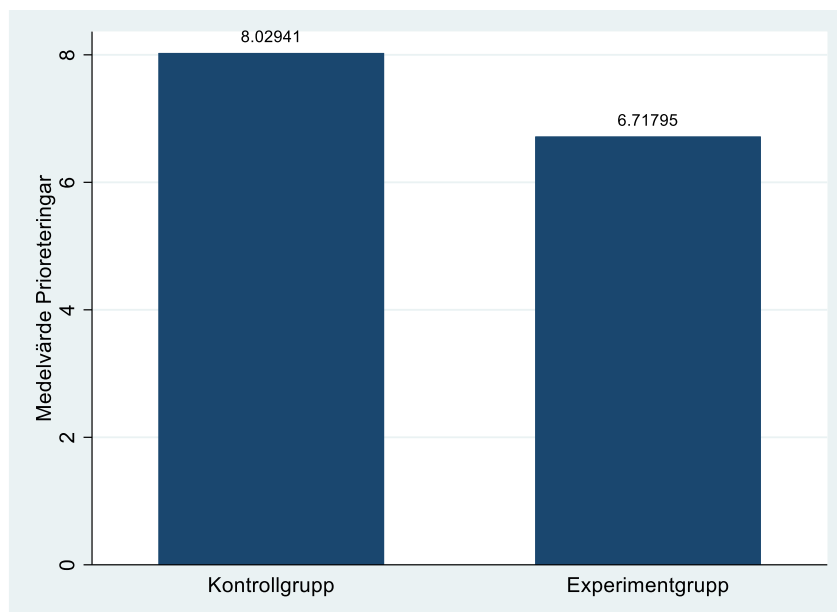
Tabell 3. Regressionsanalys av frontlinjebyråkraternas syn på prioritering

	Prioreteras
Behandling	-1.311*** (0.366)
Intercept	8.029*** (0.268)
<i>N</i>	73
<i>R</i> ²	0.153
adj. <i>R</i> ²	0.141

Tabell 3: Grupper kodas där kontroll är 0 och experiment är 1. Prioritering kodas där 9 är instämmer helt och 1 är instämmer inte alls. *T*-värdet är inom parentes, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Regressionsanalysen tyder på ett negativt (B-koefficienten = -1.311***) samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters syn på prioritering. Vilket innebär att den grupp som läste om män som brottsoffer har en genomsnittligt en mer negativ syn på prioritering. Då värdet är signifikant ($p < 0.001$) är det 99.9% chans att värdet inte är 0 och det indikerar på att sambandet eventuellt kan ses hos socionomer utanför denna experimentstudie. Interceptet är signifikant ($p < 0.001$) och ligger på 8.029 vilket betyder är att synen på kvinnliga brottsoffer ska prioriteras ligger genomsnittligt rätt högt, då maxvärdet på skalan är 9. B-koefficienten är -1.311 vilket innebär att synen är att det manliga brottsoffret prioriteras -1.311 mindre än det kvinnliga i studien. På en skala mellan 1-9 ligger alltså kvinnliga brottsoffer på 8.029 medan manliga ligger på ca 6.71. För att tydliggöra skillnaden mellan grupperna presenteras tabell 4 nedan som redovisar respondenternas medelvärde för kontroll respektive experimentgrupp.

Tabell 4. Medelvärde i grupperna på synen av prioritering

Resultaten som redovisas ovan ger stöd till hypotes 1 då det påvisas vara en samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters syn på prioriteringar genom att värdet är signifikant.

Test av hypotes 2: *Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att bemöta med omsorg och respekt för offer som utsatts för våld i nära relationer.*

Tabell 5. Regressionsanalys av frontlinjebyråkraters syn på bemötande med omsorg och respekt

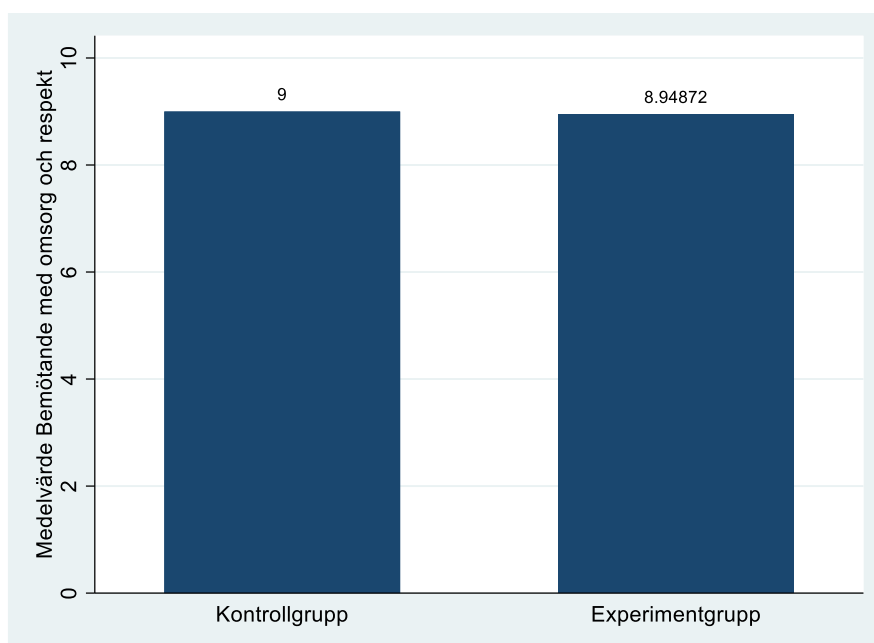
	Bemötas med omsorg och respekt
Behandling	-0.0513 (0.0550)
Intercept	9*** (0.0402)
<i>N</i>	73
<i>R</i> ²	0.012
adj. <i>R</i> ²	-0.002

Tabell 5: Grupper kodas där kontroll är 0 och experiment är 1. Bemötas kodas där 9 är instämmer helt och 1 är instämmer inte alls. *T*-värdet är inom parentes, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Regressionsanalysen tyder på ett negativt (B-koefficient = -0.0513) samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters syn på bemötande med omsorg och respekt. Vilket innebär att frontlinjebyråkraters syn i studien är att manliga brottsoffer inte behöver bemötas med omsorg och respekt i samma utsträckning. *P*-värdet låg på 0.354 vilket innebär att det inte är signifikant och att resultatet mest troligt beror på slumpen. Interceptet (cons = 9) är dock

signifikant ($p < 0.001$) vilket indikerar på att den genomsnittliga synen frontlinjebyråkrater har är att kvinnliga brottsoffer bör bemötas med omsorg och respekt. För att tydliggöra den marginella skillnad som är mellan kontroll och experimentgrupp presenteras en tabell nedan med medelvärdena på undersökningen.

Tabell 6. Medelvärdena i grupperna på synen av bemötande med omsorg och respekt

Resultaten som redovisas tyder på en väldigt liten skillnad mellan grupperna och att den skillnad som är beror på slumpen, inte att den skillnaden skulle kunna påvisas utanför experimentet. Dessa resultat ger därmed inget stöd till hypotes 2.

Test av hypotes 3: *Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att ge ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet för offer som utsatts för våld i nära relationer.*

Tabell 7. Regressionsanalys av frontlinjebyråkrater syn på ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet.

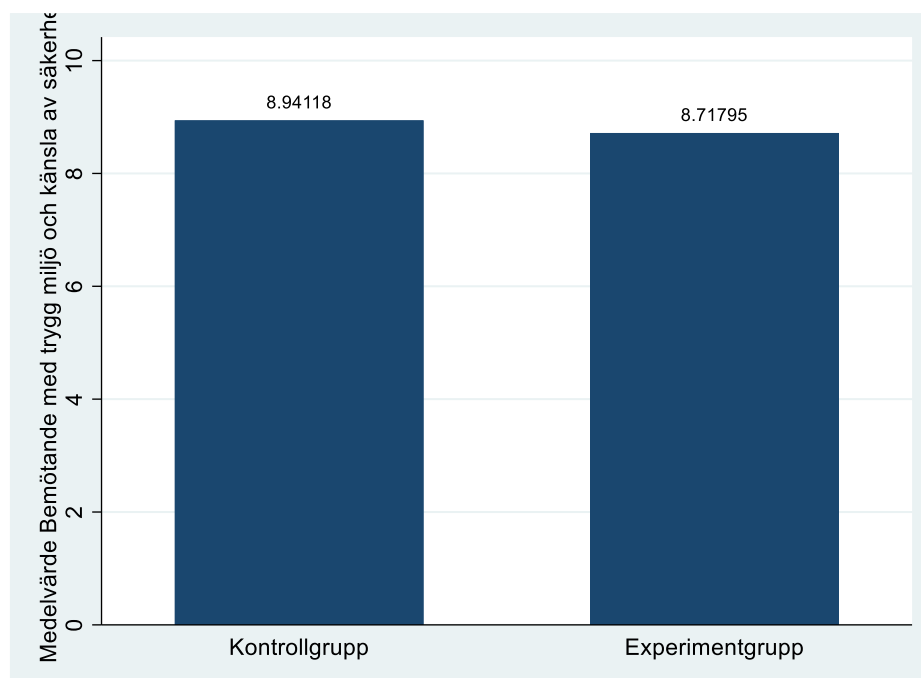
	Bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet
Behandling	-0.223 (0.124)
Intercept	8.941***

	(0.0905)
<i>N</i>	73
<i>R</i> ²	0.044
adj. <i>R</i> ²	0.030

Tabell 7: Grupper kodas där kontroll är 0 och experiment är 1. Bemötas kodas där 9 är instämmer helt och 1 är instämmer inte alls. *T*-värdet är inom parentes, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Regressionsanalysen tyder på ett negativt (B-koefficient = -0.223) samband mellan manliga brottsoffer och frontlinjebyråkraters syn på ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet. Det är inte ett signifikantvärde i denna analys då *p*-värdet låg på 0.076 vilket inte är tillräckligt lågt, därmed finns detta samband endast på grund av slumpen. Interceptet är högt (cons = 8.941) och signifikant vilket innebär att frontlinjebyråkraters syn är genomsnittligt att kvinnliga brottsoffer bör få bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla säkerhet. Tabell 8 tydliggör de marginella värdenas genomsnitt.

Tabell 8. Medelvärdena i grupperna på synen av bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet

Resultaten i regressionsanalysen och stapeldiagrammet ger inte stöd till hypotes 3 då det inte tyder på att brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn i den utsträckning att det anses som signifikant.

Test av hypotes 4: *Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på att det kommer vara svårt att få en bra kommunikation*

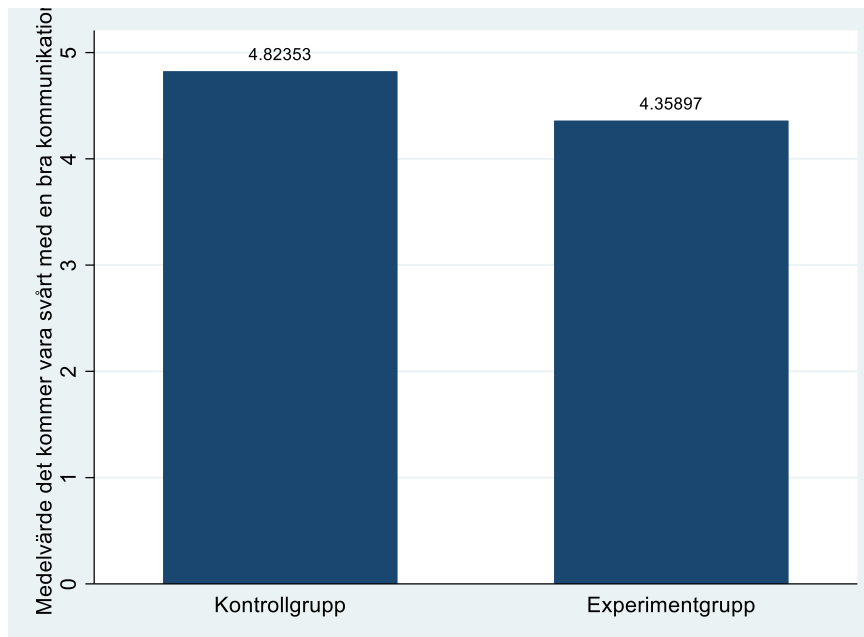
Tabell 9. Regressionsanalys av frontlinjebyråkrater syn på om det kommer vara svårt att få en bra kommunikation.

	Det kommer vara svårt att få en bra kommunikation
Behandling	-0.465 (0.543)
Intercept	4.824*** (0.397)
<i>N</i>	73
<i>R</i> ²	0.010
adj. <i>R</i> ²	-0.004

Tabell 9: Grupper kodas där kontroll är 0 och experiment är 1. Bemötas kodas där 9 är instämmer helt och 1 är instämmer inte alls. *T*-värdet är inom parentes, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Regressionsanalysen tyder på ett negativt (B-koefficient = -0.465) samband mellan män som brottsoffer och frontlinjebyråkraters syn på om det kommer vara svårt att få en bra kommunikation. Det innebär att frontlinjebyråkraterna tror att det inte kommer vara lika svårt att få en bra kommunikation med manliga brottsoffer som med kvinnliga. Det är dock en marginell skillnad. Interceptet (cons = 4.824) är signifikant ($p < 0.001$) vilket indikerar på att socionomer utanför studien syn är att det varken skulle vara svårt eller lätt, då värdet avrundat är 5 på en skala 1-9. För att tydliggöra den genomsnittliga skillnaden presenteras medelvärdena nedan.

Tabell 10. Medelvärdena i grupperna på synen om det kommer vara svårt att få en bra kommunikation.

Resultaten i regressionsanalysen och stapeldiagrammet ger inte stöd till hypotes 4 då det inte tyder på att brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn i den utsträckning att det anses som signifikant.

7.2 Test med kontrollvariabler

För att undersöka om det faktiskt är brottsoffrets kön som påverkar frontlinjebyråkraters bemötande bör kontrollvariablerna analyseras tillsammans med den oberoende samt de beroende variablerna i en multivariat regressionsanalys (Esaiasson, 2017, s.391-393). Då randomiseringen inte blev helt lyckad bör det uteslutas att kön, sysselsättning och ålder inte haft en större påverkan på de resultat som presenterats ovan.

Tabell 10. Sammanfattad regressionsanalys om frontlinjebyråkraters bemötande och kontrollvariabler.

	(1) Prioritering	(2) Bemötas med omsorg och respekt	(3) Bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet	(4) Svårt att få en bra kommunikation
Behandling	-1.298*** (0.371)	-0.0558 (0.0557)	-0.229 (0.126)	-0.422 (0.549)
Kön	-0.0351 (0.459)	0.0389 (0.0690)	-0.0421 (0.157)	0.0758 (0.680)

Sysselsättning	-0.306 (0.467)	0.0389 (0.0702)	0.115 (0.159)	-0.630 (0.693)
Ålder	0.303 (0.222)	0.0198 (0.0333)	-0.0135 (0.0756)	-0.0920 (0.328)
Intercept	7.519*** (0.481)	8.933*** (0.0722)	8.923*** (0.164)	5.309*** (0.712)
<i>N</i>	73	73	73	73
<i>R</i> ²	0.176	0.038	0.055	0.038
adj. <i>R</i> ²	0.128	-0.018	-0.001	-0.018

Tabell 10: Grupper kodas där kontroll är 0 och experiment är 1. Samtliga beroende variabler kodas där 1 är instämmer inte alls och 9 är instämmer helt och hållet. Kön kodas där Kvinna är 0 och man är 1. Ålder kodas där 1 är 18-25år, 2 är 26-35år, 3 är 36-45år, 4 kodas till 46-55år, 5 kodas till 56-65år och 6 kodas till 65år och uppåt. Sysselsättning kodas där socionomutbildning är 0 och socionom är 1. T-värdet är inom parentes, * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$.

Utifrån regressionsanalysen kan vi se att det har skett marginella förändringar. *Prioriteringar* har fortfarande ett negativt (B-koefficient = -1.298***) samband som är signifikant ($p < 0.001$), värdet har dock blivit lite mindre negativt då det tidigare låg på -1.311***. Interceptet (cons = 7.519***) har minskat lite då det tidigare låg på 8.029***, det är dock fortfarande signifikant. Då sambandet är fortsatt signifikant och ändrats marginellt har kontrollvariablerna inte haft någon större effekt vilket tyder på att sambandet inte är spuriöst, vilket stärker hypotes 1.

Bemötas *med omsorg och respekt* har ett fortsatt negativt (B-koefficient = -0.558), men blivit lite mer negativt då det tidigare låg på -0.0513. Interceptet (8.933***) har minskat marginellt då det tidigare låg på 9***, men det är fortsatt signifikant ($p < 0.001$). Kontrollvariablerna har därmed inte haft en större påverkan på frontlinjebyråkraters syn på att bemöta med omsorg och respekt.

Regressionsanalysen tyder på att kontrollvariablerna inte heller haft någon större påverkan på frontlinjebyråkraters syn på ett *bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet*. Det negativa (B-koefficient = -0.229) sambandet har blivit lite mer negativt då det tidigare låg på -0.223. Interceptet (cons = 8.923***) har minskat lite då det tidigare låg på 8.941*** men det är fortsatt signifikant ($p < 0.001$).

Frontlinjebyråkraters syn på om *det kommer vara svårt att få en bra kommunikation* har också påverkat marginellt av kontrollvariablerna. Det är ett fortsatt negativt (B-koefficient = -0.422) samband då det tidigare låg på -0.465. Interceptet (cons = 5.309***) har dock ökat då det tidigare låg på 4.824*** vilket tyder på en liten påverkan, men det är fortsatt signifikant ($p < 0.001$).

Sammanfattningsvis tyder regressionsanalysen på att kontrollvariablerna inte har någon större påverkan, därmed stärks hypotes 1 medan hypotes 2, 3 och 4 inte får stöd. Detta tyder på att kontrollvariablerna inte haft en påverkan, trots att randomiseringen inte blev helt lyckad.

7.3 Validitet och reliabilitet

Validitet och reliabilitet är två viktiga saker att ta hänsyn till vid utförande av forskningsstudier. Validitet innebär kort sagt om man mäter det man faktiskt säger att man ska mäta, det vill säga om den teoretiska definitionen stämmer överens med den operationella definitionen. Reliabilitet innebär istället hur mätningarna gjorts, om det är bra utförda eller inte, exempelvis om mätningarna har dubbelkollats så att de verkligen är korrekt gjorda (Bjereld, Demker & Hinnfors, 2018, s.102-106; Teorell & Svensson, 2007, s.55-59; Esaiasson et al. 2017, s.58-66). I denna undersökning har validitet och reliabiliteten tagits till hänsyn genom att den teoretiska definitionen *bemötande* har brutits ned till fyra olika delar som mäts i undersökningen. Detta är för att den teoretiska och operationella definitionen ska stämma överens vilket stärker den interna validiteten. Dock är den externa validitet bristande då det är svårt att generalisera resultaten till den population som undersöks, socionomer, vilket vanligtvis är en brist med experimentella studier och den urvalsmetoden som använts. För att bekräfta att studien utförts korrekt har data hämtats i tre omgångar och kollat så att resultaten blir desamma, reliabiliteten stärks därmed av *intersubjektivitet*.

8. Diskussion och slutsats

Forskning menar på att män blir dåligt bemötta av frontlinjebyråkrater (Douglas & Hines, 2011), men det är bristande forskning om deras narrativ överensstämmer med verkligheten. Syftet var att med hjälp av ett experiment undersöka om det finns ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters bemötande. Därför ställdes forskningsfrågan ”Påverkar brottsoffrets kön frontlinjebyråkraternas bemötande vid våld i nära relationer i Sverige?”. En experimentstudie gjordes att få kunskap om orsak och verkan, det vill säga om det finns ett kausalt samband. Bemötande operationaliserades till fyra delar, (1) prioriteringar, (2) bemötande med respekt och omsorg, och (3) bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet (4) det kommer vara svårt att få en bra kommunikation. Respondenter

randomiserades in i två grupper där de fick en läsa en snarlik text men där brottsoffrets och gärningspersonens kön skiljde sig åt. Efter att samlat in all data utfördes regressionsanalyser.

Resultatet blev att en av fyra hypoteser fick stöd. Analysen indikera på att brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på *prioritering* vid våld i nära relationer. Frontlinjebyråkraters syn i studien var att det manliga brottsoffret inte behövde prioriteras i samma utsträckning som det kvinnliga. Då resultatet var signifikant indikerar det på att synen troligtvis går att se hos socionomer. Studien analys bekräftar teorin SLB till viss del, då den menar bland annat att frontlinjebyråkrater prioriterar olika fall (Ekström, 2016, s.61-63).

Hypotes 2, 3 och 4 fick dock inte stöd då resultatet inte var signifikant, utan de negativa samband som påvisades beror på slumpen. Skillnaderna mellan grupperna var väldigt små och analyserna som testade hypotes 2 och 3 hade väldigt höga värden, alltså att respondenterna instämde till hög grad. Det skulle kunna bero på att respondenterna upplevt att offret i den fiktiva texten var ett självklart offer, det vill säga att jag misslyckades med att få texten neutral, vilket då är en stor brist i studien. En annan anledning till de höga värdena skulle kunna bero på att jag valde fallet Sverige. Sverige är ett land som ligger i framkant med jämställdhet, bland annat är Sverige det mest jämställda landet i EU enligt European Institute for Gender Equality (NCK, 2021). Sverige är därmed ett svårt fall att göra denna undersökning i, men på grund av tidsramen och resurser valde jag att göra det.

SLB teorin hävdar att fall kan bortprioriteras på grund av att frontlinjebyråkrater anser vissa fall svårare eller på grund av deras preferenser och värderingar (Ekström, 2017). Analysen indikera på att män inte prioriteras i samma utsträckning som kvinnor, men samtidigt tydde analysen på att frontlinjebyråkraterna i studien ansåg att det skulle vara svårare att få en bra kommunikation med det kvinnliga brottsoffret. Värdet var dock inte signifikant och skillnaderna mellan grupperna var marginella, men det är ett intressant resultat. De patriarkala könsnormerna beskriver mannen som agerande och kvinna som passiv (Cislaghi & Heise, 2020), vilket kan tolkas som att männen kanske är mer rakt på sak när de söker hjälp medan kvinnan har svårt att kommunicera då hon är passiv. Tidigare forskning menar dock att männen förminskar sin offerstatus (Douglas & Hines, 2011; Tsui, Cheung & Leung, 2010) vilket kan göra att kommunikationen blir svårare. Samtidigt skulle mäns förnekelse kunna orsaka att frontlinjebyråkrater också förminskar offerstatusen vilket kan göra att kommunikationen inte blir lika svår då frontlinjebyråkrater inte behöver få männen att inse allvaret. Dock är detta endast spekulationer. Resultatet skulle också kunna bero på att påståendet var ställd i negativ

form, alltså om det kommer vara *svårt*, medan resterande påståenden var ställda i positiva former. Hade påståendet istället varit att det kommer vara *lätt* hade kanske resultatet sett annorlunda ut då det ställdes sex påståenden i positiv form innan. Detta är ytterligare en brist med studien, i efterhand insåg jag att det optimala hade varit att antingen ställa påståendet tidigare eller ställa det i en positiv form.

En annan förklaring till varför männen upplever att de får dåligt bemötande samtidigt som frontlinjebyråkraters syn är att de ska vara likvärdigt kan bero på *kategoriseringar* och *standardiserad hjälp* som SLB teorin diskuterar. Alltså att de får lika bra bemötande och att kvinnor är nöjda med bemötandet medan män inte upplever att det är tillräckligt eller bra. Kanske har brottsoffer olika förväntningar på frontlinjebyråkrater?

Experiment är en metod som ger förståelse mellan orsak och verkan, alltså få kunskap om kausalitet (Esaiasson et al. 2017, s.338). Det går inte att dra generaliserade slutsatser utifrån denna studie, det vill säga att resultatet i denna studie inte går att generalisera till alla socionomer. Det beror bland annat på att det är svårt att generalisera utifrån urvalet som gjorts, samt att det är få analysenheter (Esaiasson, 2017, s.347) kontra hur många det egentligen finns. Av allra bästa världar hade studien använt sig av ett slumpmässigt urval samt fått fler analysenheter för att kunna generalisera.

Påverkar brottsoffrets kön frontlinjebyråkraternas bemötande vid våld i nära relationer i Sverige? Ja, till viss del. Brottsoffrets kön påverkar frontlinjebyråkraters syn på prioritering, där kvinnliga brottsoffer bör prioriteras mer än manliga. Frontlinjebyråkraters syn i studien är att manliga och kvinnliga brottsoffer annars bör bemötas likvärdigt, med omsorg, respekt, trygghet och att kommunikationen kommer varken vara lätt eller svår oavsett kön. Det finns alltså indikatorer på att mäns narrativ stämmer till viss del överens med verkligheten och att det kan bero på de patriarkala könsnormerna och SLB tillsammans. Det kan vara en förklarande faktor till varför män söker mindre hjälp, då de kanske bortprioriteras vilket också kan orsaka att manliga brottsoffer stigmatiseras. Studien indikerar på att det är ett kausalt samband mellan brottsoffrets kön och frontlinjebyråkraters syn på prioritering vid utsatthet för våld i nära relationer. Slutsatsen är därmed att frontlinjebyråkraters syn i studien är att manliga och kvinnliga brottsoffer bör få samma bemötande vid utsatthet för våld i nära relationer, men att utfallet kan bli olika om frontlinjebyråkrater tvingas prioritera olika fall.

Framtida forskning bör fokusera på att undersöka mer om kausalitet för att få mer förståelse om hur det faktiskt ser ut. Det vore även bra att göra en liknande studie som denna, fast större för att få mer kunskap och då undvika de brister som denna studie dessvärre har, exempelvis använda ett slumpmässigt urval. Framtida forskning skulle också kunna fokusera på att analysera förundersökningar och dokument för att få kunskap om brottsoffer får olika hjälp beroende på kön.

9. Referenslista

Bjereld, U., Demker, M. & Hinnfors, J. (2018). *Varför vetenskap?: om vikten av problem och teori i forskningsprocessen*. (4., [omarb.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Brottsförebyggande rådet (2022), Våld i nära relationer. Hämtad 2022/04/20 från, <https://bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/vald-i-nara-relationer.html>

Brottsförebyggande rådet (2009), Våld mot kvinnor och män i nära relationer. Våldets karaktär och offrens erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapport 2009:12.

Burcar Alm, V (2005). "Gestaltningar av offererfarenheter."

Burcar, V. (2014) "Masculinity and Victimization: Young men's talk about Being victims of Violent Crime". I: Lander, I., Ravn, S. & Jon, N. (red): *Masculinities in the Criminological field. Control, Vulnerability and Risk-Taking*. London: Ashgate

Carlsson, C. (2021/06/17), Slog sin fru – får inte jobba som läkare mer. Expressen. Hämtad 2022/04/20 från, <https://www.expressen.se/kvallsposten/slog-sin-fru-far-inte-jobba-som-lakare-mer/>

Christie, N (1986): "Det idealiska offret." Utdrag ur: Malin Åkerström & Ingrid Sahlin (red): *Det motspänstiga offret*. Lund: Studentlitteratur.

Cooper, M. J., Sornalingam, S., & O'Donnell, C. (2015). Street-level bureaucracy: an underused theoretical model for general practice?. *British Journal of General Practice*, 65(636), 376-377.

Cislaghi, B., & Heise, L. (2020). Gender norms and social norms: differences, similarities and why they matter in prevention science. *Sociology of health & illness*, 42(2), 407-422.

Douglas, E. M., Hines, D. A., & McCarthy, S. C. (2012). Men who sustain female-to-male partner violence: Factors associated with where they seek help and how they rate those resources. *Violence and victims*, 27(6), 871-894.

Douglas, E. M., & Hines, D. A. (2011). The helpseeking experiences of men who sustain intimate partner violence: An overlooked population and implications for practice. *Journal of family violence*, 26(6), 473-485.

- Ekström, V. (2016). Det besvärliga våldet: Socialtjänstens stöd till kvinnor som utsatts för våld i nära relationer (Vol. 689). Linköping University Electronic Press.
- Ekström, V. (2017). Negotiating and justifying social services' support for female victims of domestic violence. *Nordic social work research*, 7(1), 18-29.
- Ellis, K., Davis, A., & Rummery, K. (1999). Needs assessment, street-level bureaucracy and the new community care. *Social Policy & Administration*, 33(3), 262-280.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Ann, E. Towns, & Lena Wängnerud, (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 5.
- Gilligan, C., & Attanucci, J. (1988). Two moral orientations: Gender differences and similarities. *Merrill-Palmer Quarterly* (1982-), 223-237.
- Heber, A. (2012). "Brottslingen som brottsoffer?". I: Heber, A., Tiby, E. & Wikman, S. (red): *Viktimologisk forskning. Brottsoffer i teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Henricsson, K. E. (2021/05/04), "Erik" misshandlades av sin fru: "En levande slagpåse". *Expressen*. Hämtad 2022/05/07 från <https://www.expressen.se/nyheter/erik-misshandlades-av-sin--fru-en-levande-slagpase/>
- Hines, D. A., & Douglas, E. M. (2009). Women's use of intimate partner violence against men: Prevalence, implications, and consequences. *Journal of aggression, maltreatment & trauma*, 18(6), 572-586.
- Hynes, M. E., Sterk, C. E., Hennink, M., Patel, S., DePadilla, L., & Yount, K. M. (2016). Exploring gender norms, agency and intimate partner violence among displaced Colombian women: A qualitative assessment. *Global public health*, 11(1-2), 17-33.
- Johansson, A. *Expressen*, (2007/02/13), SVT-profil bet och slog sin fru. *Expressen*. Hämtad 2022/04/20, från <https://www.expressen.se/nyheter/svt-profil-bet-och-slog-sin-fru/>
- Jämställdhetsmyndigheten (u.å.), Sverige ska vara ett jämställt land. Hämtad 2022/05/04 från <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/jamstalldhet-i-sverige/>
- Kumar, A. (2012). Domestic violence against men in India: A perspective. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 22(3), 290-296.

Lipsky, M (1980). *Street-level bureaucracy, Dilemmas of the Individual in Public Services*. Russel Sage Foundation, New York

Machado, A., Hines, D., & Matos, M. (2016). Help-seeking and needs of male victims of intimate partner violence in Portugal. *Psychology of Men & Masculinity*, 17(3), 255.

Migliaccio, T. A. (2002). Abused husbands: A narrative analysis. *Journal of Family issues*, 23(1), 26-52.

Migliaccio, T. A. (2001). Marginalizing the battered male. *The Journal of Men's Studies*, 9(2), 205-226.

Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK), (u.å.), Våld i nära relationer. Hämtad 2022/05/20, från <https://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/vald-i-nara-relationer/>

Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK), (2021), Sverige på första plats i EU:s jämställdhetsmätning. Hämtad 2022/06/05 från <https://nck.uu.se/kunskapsbanken/om-kunskapsbanken/kunskapsbankens-nyhetsarkiv/nyhetsvisningssida/?tarContentId=976904>

Nordblad, V. (2020/09/05), Misstanken: Fick ingen frukost – slog sin fru. *Expressen*. Hämtad 2022/04/20 från <https://www.expressen.se/kvallsposten/misstanken-fick-ingen-frukost-slog-sin-fru/>

Nybergh, L., Enander, V., & Krantz, G. (2016). Theoretical considerations on men's experiences of intimate partner violence: An interview-based study. *Journal of family violence*, 31(2), 191-202.

Nybergh, L (2013). *Genväg till forskning nr 5. När män utsätts för våld i en nära relation - hur ser det ut då? En genomgång av internationell forskning. Västra Götalandsregionen: Göteborg.*

Ozaki, R., & Otis, M. D. (2017). Gender equality, patriarchal cultural norms, and perpetration of intimate partner violence: Comparison of male university students in Asian and European cultural contexts. *Violence against women*, 23(9), 1076-1099.

Polisen, (2020), Det här är brott i nära relation, Hämtad 2022/04/20, från <https://polisen.se/utsatt-for-brott/olika-typer-av-brott/brott-i-nara-relation/vad-raknas-som-brott-i-en-nara-relation/>

Regeringskansliet, (2021), Förebyggande av våld i nära relationer. Hämtad 2022/05/06, från <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2021/03/forebyggande-av-vald-i-nara-relationer/>

Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS), (u.å.), Vad säger lagen. Hämtad 2022/04/25, från <https://www.roks.se/har-finns-kunskap/vad-sager-lagen-0> Hämtad 08/05/2022

Rothstein, B (1994): Vad bör staten göra? Om välfärdsstatens moraliska och politiska logik. Stockholm: SNS Förlag.

Sveriges Akademiker Saco (2021), Socionom. Hämtad 2022/05/02, från <https://www.saco.se/studieval/yrken-a-o/socionom/>

Socialstyrelsen, (2021a), Tillsammans mot Våld. Hämtad 2022/05/03, från <https://www.socialstyrelsen.se/aktuellt/tillsammans-mot-vald/>

Socialstyrelsen,(2021b), Våld i nära relationer, Hämtad 2022/05/06 från <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/vald-och-brott/vald-i-nara-relationer/>

Stathelp, (u.å. a), Välkommen till statistikhjälpen! Hämtad 2022/05/10, från <https://www.stathelp.se/>

Stenevi, M. (2021, 4 mars), Förebyggande av våld i nära relationer. Lagrådsremiss. Hämtad 2022/04/16 från <https://www.regeringen.se/4932da/contentassets/ba76b25e0fcb48409f56daf661abef22/forebyggande-av-vald-i-nara-relationer.pdf>

Survey Monkey, (u.å.) Två tips för att skriva enkätfrågor av typen ”Instämmer/Instämmer inte”. Hämtad 2022/05/06, från <https://sv.surveymonkey.com/mp/2-tips-for-writing-agree-disagree-survey-questions/>

Teorell, J., & Svensson, T. (2007). 1:5 Upplaga. Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod. Liber.

Tonsing, J. C., & Tonsing, K. N. (2019). Understanding the role of patriarchal ideology in intimate partner violence among South Asian women in Hong Kong. *International Social Work*, 62(1), 161-171.

Tsui, V., Cheung, M., & Leung, P. (2010). Help-seeking among male victims of partner abuse: Men's hard times. *Journal of community psychology*, 38(6), 769-780.

Universitetens Kanslers Ämbete (UKÄ), (2019/03/26), Könsuppdelning bland de examinerade i högskolan består, statistisk analys. Hämtad 2022/05/06, från:
<https://www.uka.se/download/18.9bcba6c169953c27d41a67/1553595611137/statistisk-analys-2019-03-26-konuppdelning-bland-de-examinerade-i-hogskolan-bestar.pdf>

Vetenskapsrådet, (2002) Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Tryck: Elanders Gotab ISBN:91-7307-008-4.

10. Appendix

10.1.1 Enkät, Kontrollgrupp

Hejsan, syftet med denna undersökning är att undersöka hur socionomer och blivande socionomer bemöter offer som utsatts för våld i nära relationer.

Först kommer du att få läsa en fiktiv tidningsartikel om Fredrik och Amandas relation. Därefter ställs påståenden som du får ta ställning till. Till sist får du besvara tre avslutande frågor. Undersökningen är anonym och resultatet kommer endast användas i forskningsändamål.

Publicerad 7 augusti 2021

Knuffades ut från lägenheten

35-åriga Amanda har under flera år levt tillsammans med sin man Fredrik. Det var i juni som de började bråka i lägenheten när Amanda inte orkade gå upp ur sängen och göra frukost åt Fredrik och då bestämde han sig för att ta till våld. Amanda blev slagen, spottad i ansiktet och sedan knuffades hon ut från lägenheten.

Vad stämmer in på Amanda? 1 är instämmer inte alls och 9 är instämmer helt och hållet.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Amanda behöver hjälp från sin familj	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Amanda behöver hjälp från myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
---------------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Amanda behöver bemötas med omsorg och respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Amanda behöver få hjälp snabbt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Amanda behöver prioriteras	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
----------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Amanda behöver ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Det kommer vara svårt att få en bra kommunikation med Amanda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Vad identifierar du dig som?

- Man
- Kvinna
- Ickebinär/tredje kön
- Vill inte ange

Vilken åldersgrupp tillhör du?

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65
- 65+

Vilket stämmer in på dig?

- Under utbildning till att bli socionom
- Färdigutbildad socionom
- Har jobbat som socionom i ett år
- Har jobbat som socionom mellan 2-5år
- Har jobbat som socionom mellan 5-10år
- Har jobbat som socionom i mer än 10år
- Inget av ovanstående

Tack för ditt deltagande!

Powered by Qualtrics

10.1.2 Enkät, Experimentgrupp

Hejsan, syftet med denna undersökning är att undersöka hur socionomer och blivande socionomer bemöter offer som utsatts för våld i nära relationer.

Först kommer du att få läsa en fiktiv tidningsartikel om Fredrik och Amandas relation. Därefter ställs påståenden som du får ta ställning till. Till sist får du besvara tre avslutande frågor. Undersökningen är anonym och resultatet kommer endast användas i forskningsändamål.

Publicerad 7 augusti 2021

Knuffades ut från lägenheten

35-åriga Fredrik har under flera år levt tillsammans med sin fru Amanda. Det var i juni som de började bråka i lägenheten när Fredrik inte orkade gå upp ur sängen och göra frukost åt Amanda och då bestämde hon sig för att ta till våld. Fredrik blev slagen, spottad i ansiktet och sedan knuffades han ut från lägenheten.

Vad stämmer in på Fredrik? 1 är instämmer inte alls och 9 är instämmer helt och hållet.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Fredrik behöver hjälp från sin familj	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fredrik behöver hjälp från myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fredrik behöver bemötas med omsorg och respekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fredrik behöver få hjälp snabbt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fredrik behöver prioriteras	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fredrik behöver ett bra bemötande som skapar en trygg miljö och känsla av säkerhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det kommer vara svårt att få en bra kommunikation med Fredrik	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vad identifierar du dig som?

- Man
- Kvinna
- Ickebinär/tredje kön
- Vill inte ange

Vilken åldersgrupp tillhör du?

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56-65
- 65+

Vilket stämmer in på dig?

- Under utbildning till att bli socionom
- Färdigutbildad socionom
- Har jobbat som socionom i ett år
- Har jobbat som socionom mellan 2-5år
- Har jobbat som socionom mellan 5-10år
- Har jobbat som socionom i mer än 10år
- Inget av ovanstående

Tack för ditt deltagande!

Powered by Qualtrics

10.2 Urval

Syftet var att nå socionomer som respondenter till studien, vilket var lite problematiskt. Först skickades det ut information och förfrågan om deltagande till alla socialkontor och brottsofferjour i Göteborg med omnejd, vilket inkluderar: Alingsås, Ale, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Mölnlycke, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö. Av dessa var det sex frontlinjebyråkrater som visade intresse av att delta i enkäten. På grund av bristande intresse kontaktades universitet istället för att få kontakt med blivande frontlinjebyråkrater. Universiteten i Jönköping, Karlstad, Örebro, Uppsala, Göteborg, Gotland, Halmstad, Lund och Umeå hänvisade till att begära ut register från Ladok vilket dessvärre kunde resultera i en del väntetid då register skulle skickas ut på post. Därav bestämdes det att rekrytera respondenter via sociala medier då det är stora nätverk där och finns grupper på exempelvis Facebook som är riktade mot socionomer och socionomstudenter.

10.3 Fiktiv text

Nedan är bilder på de 3 urklipp från Expressen som användes för att göra den fiktiva texten.

KVÄLLSPOSTEN

☰ KVP: START SPORT KRÖNIKÖRER LEDARE DEBATT

Läkaren blir av med sin legitimation efter att han dömts för misshandel av sin fru. (Genrebild.)
Foto: ARKIV

Frun fick märken efter flera slag i ansiktet och detta uppmärksammades av en kollega på hennes arbete. Kollegan vittnade mot läkaren i rätten och beskrev hustrun som "blåslagen".

Vid ett senare tillfälle skadades frun i samband med att läkaren med sin bil körde upp på trottoaren och in i det yngsta barnets barnvagn så att den slog emot hennes ben.

Höll på att skiljas

Barnet satt inte i vagnen, utan i mammans bil. Paret var på väg att slutföra sin skilsmässa vid den tiden.

Läkaren fick kontaktförbud mot ex-frun. Han slapp fängelse för misshandel och grov vårdslöshet i trafik, men dömdes till samhällstjänst.

Drygt ett år efter domen i Hässleholms tingsrätt har nu Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN, beslutat dra in mannens läkarlegitimation.

HSAN hänvisar till att mannen gjort sig skyldig till våld mot en närstående.

En 32-årig man ville att hans fru skulle göra frukost åt honom och familjen. När det inte hände blev han arg och misstänks ha slagit henne med knytnävar och en elkabel. Nu åtalas han för misshandel vid Lunds tingsrätt.

Viktor Nordblad

 Dela

 Kopiera länk

ANNONS:

[Om våra annonser](#)

Det var i juni som ett gift par började bråka i en lägenhet i Svalöv i Skåne.

Enligt åtalet handlar det om en 32-årig man som bad sin fru gå upp ur sängen på morgonen och göra i ordning frukost åt honom och familjen.

Hon ville inte göra det. Då bestämde han sig för att ta till våld, enligt misstanken.

SVT-profil bet och slog sin fru

Publicerad 13 feb 2007 kl 05:28

Annons 1 av 2 : (0:10)

Vi bevakar de största händelserna och sänder live varje dag.

SVT-profilen misstänks ha misshandlat sin hustru i fyra års tid.

Han knuffade henne ur bilar, kastade henne nerför en trappa, slet i hennes hår och spottade henne i ansiktet.

- Det har varit ett helvete, säger kvinnan.

Text [Andreas Johansson](#)

 Dela

 Kopiera länk